Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0274

Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošana: palīdzība Spānijai un Francijai saistībā ar dabas katastrofām 2024. un 2025. gadā

Eiropas Parlamenta 2025. gada 13. novembrī rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu, lai sniegtu palīdzību Spānijai saistībā ar plūdiem Spānijas Valensijas reģionā 2024. gada oktobrī un Francijai pēc zaudējumiem, ko radīja ciklons *Chido* 2024. gada decembrī Majotā un ciklons *Garance* Reinjonā 2025. gada februārī (COM(2025)0855 – C10-0239/2025 – 2025/0318(BUD))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2025)0855 – C10-0239/2025),

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 11. novembra Regulu (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu[1],

– ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam[2], un jo īpaši tās 9. pantu,

– ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai[3], un jo īpaši tā 10. punktu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija

---

1 OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Regulu (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu[4],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+)[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulu (ES) 2021/2115, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013[6],

– ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A10–0031/2024) likumdošanas procedūrā, kuras mērķis bija pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/3236 (2024. gada 19. decembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1057 un (ES) 2021/1058 attiecībā uz Reģionālo ārkārtas atbalstu rekonstrukcijai (*RESTORE*)[7], un jo īpaši minētajam ziņojumam pievienoto Budžeta komitejas budžeta izvērtējumu,

– ņemot vērā Parlamenta 2025. gada 7. maija rezolūciju par pārstrādātu ilgtermiņa budžetu Savienībai mainīgā pasaulē[8],

– ņemot vērā EVA ziņojumu Nr. 1/2024 “Eiropas klimatisko risku novērtējums (*EUCRA*)”[9],

– ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A10-0215/2025),

A. tā kā laikā no 2024. gada 28. oktobra līdz 4. novembrim visu Spānijas Valensijas reģionu piemeklēja vētra, kas izraisīja spēcīgas lietusgāzes un nopietnus plūdus, saskaņā ar Komisijas aplēsēm radīja kopējos tiešos zaudējumus 18,08 miljardu EUR apmērā un skāra 845 000 cilvēku 84 pašvaldībās, 170 izglītības iestādes, vairāk nekā 50 veselības aprūpes iestādes un publisko infrastruktūru; tā kā plūdi izraisīja vismaz 229 nāves gadījumus;

---

4 OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
5 OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
6 OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
7 Pieņemtie teksti, P10_TA(2024)0059.
8 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0090.
9 https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment

B. tā kā saskaņā ar Valensijas reģionālās valdības un Valensijas Biznesa konfederācijas iesniegtajiem pētījumiem vētru un plūdu milzīgā ietekme uz reģionu ekonomiku ir lēšama 18 miljardu EUR apmērā un ir skārusi 63 rūpnieciskās teritorijas, 64 000 uzņēmumu (99,6 % no tiem ir MVU) un 250 000 darba ņēmēju, un ir iesniegtas 243 388 kompensācijas prasības;

C. tā kā 2024. gada 14. decembrī ciklona *Chido* centrs skāra Francijai piederīgo Majotas salu un izraisīja spēcīgas vēja brāzmas, kas pārsniedza 180 kilometrus stundā, spēcīgas lietusgāzes un lielu viļņu augstumu, un tā radītie kopējie tiešie zaudējumi pēc Komisijas aplēsēm ir 3,6 miljardi EUR; tā kā ciklona ietekme skāra 337 000 cilvēku un izraisīja vismaz 39 nāves gadījumus; tā kā joprojām 200 cilvēki ir pazuduši bez vēsts;

D. tā kā 2025. gada 28. februārī ciklons *Garance* skāra Francijai piederīgo Reinjonas salu un izraisīja vēja ātrumu līdz 215 kilometriem stundā, spēcīgas lietusgāzes un bīstamus jūras apstākļus, kā rezultātā kopējie tiešie zaudējumi pēc Francijas iestāžu aplēsēm ir 849,45 miljoni EUR, galvenokārt elektrotīklu un sakaru infrastruktūrai; tā kā ciklona ietekme skāra 160 000 cilvēku un izraisīja vismaz 4 nāves gadījumus,

1. pauž visdziļāko solidaritāti ar visiem cietušajiem, viņu ģimenēm un visām personām, kuras skāruši postošie plūdi Valensijas reģionā Spānijā un postošie cikloni Majotā un Reinjonā, kā arī ar valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, kas iesaistītas centienos sniegt palīdzību;

2. atzinīgi vērtē šo lēmumu kā taustāmu un redzamu izpausmi Savienības solidaritātei ar tās iedzīvotājiem un reģioniem skartajos apgabalos, taču norāda, ka šāda solidaritāte nevar aizstāt vietējo, reģionālo un valsts mēroga iestāžu tiešo atbildību ar klimatu saistītu dabas katastrofu seku novēršanā un pārvaldībā;

3. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi informēt sabiedrību par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (ESSF) nodrošinātajiem reālajiem ieguvumiem — arī tādēļ, lai vēl vairāk palielinātu iedzīvotāju izpratni par Savienības instrumentiem un programmām;

4. uzsver, ka Eiropā pieaug smagu, postošu un nāvējošu dabas katastrofu skaits, un aicina dalībvalstis un Komisiju palielināt ieguldījumus profilakses pasākumos, publiskajā infrastruktūrā, klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumos, kā arī ārkārtas sagatavotības pasākumos, lai izvairītos no cilvēku bojāejas un ekonomiskiem zaudējumiem; aicina dalībvalstis ņemt vērā to, ka sociālekonomisku un demogrāfisku faktoru dēļ klimata riski un cita veida dabas katastrofas nesamērīgi ietekmē neaizsargātas iedzīvotāju grupas un mazos un vidējos uzņēmumus, kā arī tādas neaizsargātas teritorijas kā tālākie reģioni; uzskata, ka ir svarīgi

nodrošināt budžeta lēmējinstitūcijas augsta līmeņa demokrātisko kontroli attiecībā uz ESSF; atgādina, ka ESSF ir ierobežots budžets un to nevar uzskatīt par vienīgo instrumentu lielu dabas katastrofu seku novēršanai; tādēļ aicina novērtēt Savienības budžeta finansiālās spējas un apsvērt iespēju palielināt tā resursus, lai sniegtu iedzīvotājiem tādu atbalstu, kas ir samērīgs ar šādu katastrofu apmēru; norāda, ka šāda veida atbalsta palielināšana ļautu dalībvalstīm efektīvāk un ātrāk reaģēt uz katastrofām, savukārt citi instrumenti, jo īpaši kohēzijas fondi, kuru galvenais mērķis nav reaģēšana uz katastrofām, varētu tikt saglabāti;

5. uzsver, ka ESSF ir tikai postījumu novēršanas instruments un ka Savienībai būtu arī jāturpina risināt jautājumus, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, atbalstot Eiropas un valstu politiku dabas katastrofu novēršanai, kā arī atbalstot principu "atjaunot uzlabojot" visās tā darbībās; uzsver, ka EVA ziņojumā Nr. 1/2024 "Eiropas klimata riska novērtējums" tika brīdināts, ka Savienība nav gatava klimata pārmaiņu ietekmei, un uzsver, ka ir jārīkojas, lai izvairītos no tā, ka apzinātie klimata riski sasniedz kritisku līmeni; aicina dalībvalstis un Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai panāktu, ka Savienība pilda Parīzes nolīgumā noteiktās saistības; atgādina, ka ir vajadzīga efektīva sinerģija ar citām Savienības politikas jomām un programmām, un uzsver, ka dalībvalstīm būtu pēc iespējas labāk jāizmanto finansēšanas iespējas, jo īpaši tās, ko sniedz Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds+ un lauku attīstības programmas; aicina Komisiju pienācīgi steidzami izvērtēt visus pamatotos dalībvalstu pieprasījumus pārdalīt nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos paredzētos līdzekļus palīdzībai dabas katastrofu gadījumos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/241[10] paredzētajiem noteikumiem, jo īpaši ņemot vērā lielo šā mehānisma resursu procentuālo daļu, kas joprojām nav izlietota; turklāt uzsver, ka ir jāīsteno preventīvi pasākumi, lai ne tikai mazinātu turpmāku kaitējumu, bet arī novērstu riska apstākļu saasināšanos pēc katastrofāliem notikumiem, piemēram, plūdiem, dabas ugunsgrēkiem, zemes nogruvumiem vai ezeru un upju izžūšanas; turklāt uzsver riskus, ko sabiedrības veselībai visā Eiropā rada ekstrēmi laikapstākļi un dabas katastrofas, piemēram, karstuma viļņi, un aicina Komisiju ņemt vērā šo aspektu attiecīgajos politikas virzienos; mudina izmantot inovatīvus digitālos rīkus, satelītdatus (piemēram, *Copernicus*) un agrīnās brīdināšanas sistēmas, lai uzlabotu sagatavotību katastrofām; uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt pietiekamu elastību starp dažādām programmām; uzsver, ka no ESSF sniegtajai palīdzībai nevajadzētu mazināt Savienības finansējumu, ko dalībvalstis saņem no citām Savienības

---

10 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

rīcībpolitikām vai programmām; atgādina, ka saskaņā ar piemērojamiem Savienības noteikumiem dalībvalstis var piešķirt valsts atbalstu īpaši lauksaimniecības uzņēmumiem, kas cietuši zaudējumus dabas katastrofu dēļ;

6. atgādina, ka *RESTORE*[11] un īpašie pasākumi, kas paredzēti Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)[12] satvarā, nodrošina papildu palīdzību dabas katastrofu skartajām dalībvalstīm un nodrošina papildu elastību līdzekļu izmantošanā; uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāizmanto minētās iespējas;

7. pauž nožēlu par to, ka paiet vidēji viens gads, līdz atbalsta saņēmējs saņem pilnu ESSF dotācijas summu; atgādina, ka ir svarīgi ātri un rūpīgi novērtēt zaudējumus, pienācīgi ņemot vērā ekonomiskās sekas, un prasa pastiprināt operatīvos centienus, lai samazinātu vidējo laiku avansa maksājumu veikšanai, vienlaikus nodrošinot Savienības budžeta aizsardzību; norāda, ka atbalsta kopējās summas aprēķināšanas metodikā vajadzētu labāk ņemt vērā attiecību starp kopējiem tiešajiem zaudējumiem un skartās teritorijas NKI, jo īpaši tad, ja ir skarti tālākie reģioni;

8. uzsver, ka no ESSF ir steidzami un nekavējoties jāpiešķir finansiāla palīdzība, lai nodrošinātu, ka atbalsts var laicīgi sasniegt skartos reģionus un sekmēt ātru un ilgstošu atkopšanos; uzsver, ka ir svarīgi samazināt laiku starp ESSF atbalsta pieteikuma iesniegšanu un finansēšanas lēmumu; aicina pielikt pūles, lai nodrošinātu, ka ESSF atbalsts ātri sasniedz galasaņēmējus, tostarp uzņēmumus, MVU, ģimenes un skartos iedzīvotājus, kā arī ātri tiek veikta infrastruktūras atjaunošana un materiālo zaudējumu novēršana, izmantojot attiecīgo ietekmes novērtējumu un atbilstošus kontroles mehānismus; uzsver, ka ir jāvienkāršo un jāpaātrina iekšējās procedūras, neapdraudot institucionālo līdzsvaru, jo īpaši Eiropas Parlamenta kā vienas no budžeta lēmējinstitūcijām tiesības; norāda, ka Eiropas Solidaritātes fonda ierosinātā pārvaldība pēc 2027. gada neatbilst Eiropas Parlamenta nostājai, kas pausta tā 2025. gada 7. maija rezolūcijā par pārstrādātu ilgtermiņa budžetu Savienībai mainīgā pasaulē[13];

9. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;

10. uzdod priekšsēdētājai parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

11. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju, kā arī tās pielikumu nosūtīt

---

11 OV L, 2024/3236, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

12 OV L, 2024/3242, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

13 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0090.

Padomei un Komisijai.

PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu, lai sniegtu palīdzību Spānijai saistībā ar plūdiem Spānijas Valensijas reģionā 2024. gada oktobrī un Francijai pēc zaudējumiem, ko radīja ciklons *Chido* 2024. gada decembrī Majotā un ciklons *Garance* Reinjonā 2025. gada februārī

(Šā pielikuma teksts šeit nav iekļauts, jo tas atbilst galīgajam aktam – Lēmumam (ES) 2025/2403.)